

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-771

Chișinău

01 09 2014

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul articolului 73 și 74, alin. (3) din Constituția Republicii Moldova rog să examinați, în mod prioritar, proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.710 din 28 august 2014.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Agenția Relații Funciare și Cadastru.

Anexă:

Hotărârea Guvernului nr.710 din 28 august 2014 - 2 ex.(limba română și rusă);
Proiectul de lege nominalizat - 1 ex. (limba română);
Nota informativă - 3 file(limba română și rusă);
Expertiza Centrului Național Anticorupție – 8 file;
Avizele Ministerului Justiției – 3 file.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Ex. I.Musteata
Tel. 250-258

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>340</u>
- <u>02</u> -	<u>09</u> 20 <u>14</u>
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 710

din 28 august 2014

Chișinău

**Privind aprobarea proiectului legii pentru modificarea
și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul legii
pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministrul economiei**

Andrian CANDU

Ministrul justiției

Oleg Efrim

**Ministrul agriculturii
și industriei alimentare**

Vasile Bumacov

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul funciar nr.828-XII din 25 decembrie 1991 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.107, art.817), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 8, sintagma „organizarea controlului asupra folosirii și protecției terenurilor” se substituie prin sintagma „organizarea și exercitarea controlului de stat asupra folosirii și protecției terenurilor”.

2. La articolul 9 poziția a doua și articolul 10 poziția a cincea, cuvântul „controlului” se substituie cu cuvântul „monitoringului”.

3. Articolul 88 va avea următorul cuprins:

„Articolul 88. Autoritățile publice abilitate cu controlul de stat asupra folosirii și protecției terenurilor

Controlul de stat în domeniul relațiilor funciare pe întreg teritoriul Republicii Moldova se exercită de către Agenția Relații Funciare și Cadastru prin intermediul Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei, împreună cu inspecțiile sale teritoriale.

În conformitate cu prezenta lege, funcțiile autorităților publice abilitate cu controlul de stat în domeniul relațiilor funciare constau din supravegherea respectării de către deținătorii de terenuri a condițiilor obligatorii și a restricțiilor la exploatarea terenurilor, prevenirea încălcărilor legislației, cu prezentarea propunerilor de sancționare a persoanelor vinovate organelor competente.

Dispozițiile autorităților publice abilitate, emise în limitele competenței lor și stabilite de prezentul cod, sînt obligatorii pentru toți deținătorii de terenuri.

Structura Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei, funcțiile și modul de exercitare a controlului de stat asupra respectării legislației funciare se stabilesc printr-un regulament aprobat de Guvern.”

Art. II. – Legea nr.1247-XII din 22 decembrie 1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1992, nr.12, art. 366), cu

modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5 alineatul întâi, sintagma „serviciului pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare” se substituie prin sintagma „Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei, cu inspecțiile sale teritoriale, Serviciul relații funciare și cadastru al Consiliului raional/municipal și al unității teritoriale autonome Găgăuzia”.

2. La articolul 16 alineatul al treilea, sintagma „Departamentul de Stat pentru Protecția Mediului Înconjurător și Resursele Naturale” se substituie prin sintagma „Ministerul Mediului”.

3. În denumirea capitolului V, cuvintele „Organele serviciului” se substituie cu cuvintele „Autoritățile abilitate”.

4. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

„Articolul 18. Autoritățile abilitate pentru reglementarea regimului proprietății funciare sînt:

- a) Agenția Relații Funciare și Cadastru;
- b) Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei împreună cu inspecțiile sale teritoriale;
- c) autoritățile administrației publice locale, prin intermediul serviciilor relații funciare și cadastru”.

5. Se completează cu un nou articol, 18¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 18¹. Atribuțiile Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei cu inspecțiile sale teritoriale

Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei împreună cu inspecțiile sale teritoriale exercită:

controlul asupra respectării legislației în domeniul relațiilor funciare, reglementarea regimului proprietății funciare și monitoringului funciar;

controlul asupra nivelului tehnic de întocmire a materialelor tehnice elaborate de instituțiile subordonate Agenției Relații Funciare și Cadastru și a tuturor întreprinderilor ce activează în domeniu;

controlul efectuării lucrărilor de reglementare a regimului proprietății funciare, lucrărilor de organizare a teritoriului, lucrărilor de proiectare a plantațiilor multianuale și bacifere cu elaborarea planurilor geometrice;

supravegherea respectării de către subiecții activității de reglementare a regimului proprietății funciare, lucrărilor de proiectare a plantațiilor multianuale și bacifere a cerințelor documentelor normative și tehnice în domeniu;

controlul evidenței Registrului deținătorilor de teren;

controlul evidenței înscrierilor drepturilor subiecților și obiectelor în Registrul privind arendarea terenurilor pînă la 3 ani;

controlul asupra Ținerii evidenței cantitative, prin prezentarea dărilor de seamă funciare și Ținerii evidenței Registrului de stat al unităților administrativ-teritoriale și al străzilor din localitățile de pe teritoriul Republicii Moldova”.

6. În textul articolelor 18 și 19, sintagma „Agenția Națională Cadastru, Resurse Funciare și Geodezie”, la orice caz gramatical, se substituie prin sintagma „Agenția Relații Funciare și Cadastru”, la cazul gramatical corespunzător.

7. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

„Articolul 19. – Organizarea lucrărilor privind reglementarea regimului proprietății funciare, ținerea cadastrului funciar și a monitoringului funciar

Lucrările privind reglementarea regimului proprietății funciare, ținerea cadastrului funciar și a monitoringului funciar se organizează:

1) la nivel republican – de către Agenția Relații Funciare și Cadastru, prin intermediul Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei, împreună cu inspecțiile sale teritoriale;

2) la nivel raional/municipal și în Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia – de către autoritățile administrației publice raionale/municipale și Unității teritoriale autonome Găgăuzia, prin serviciile relații funciare și cadastru ale acestora, împreună cu inspecțiile teritoriale ale Inspectoratului de Stat în domeniul relații funciare și geodeziei;

3) la nivel local – de către autoritățile administrației publice locale, prin serviciile relații funciare și cadastru ale consiliilor locale.”

Art. III. – Articolul 11 alineatul (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543-XIII din 25 februarie 1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.44–46, art.318), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) exercită controlul asupra respectării legislației în domeniul cadastrului, a formării bunurilor imobile, a elaborării planurilor geometrice și monitoringului bunurilor imobile prin intermediul Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei;”.

Art. IV. – La articolul 8 litera f) din Legea nr. 778-XV din 27 decembrie 2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 29-31, art.160), cu modificările și completările ulterioare, sintagma „Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și de Regim” se substituie prin sintagma „Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei”.

Art. V. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6,

art.15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 416¹ va avea următorul cuprins:

„Articolul 416¹. Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei

(1) Contravențiile prevăzute la art. 93, art.115 alin. (4), art.116-118 se constată de către Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei, șefii direcțiilor din cadrul inspectoratului, șefii inspecțiilor teritoriale, inspectorii principali de stat ai Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”

2. La articolul 405 alineatul (1), cifrele „109–118” se substituie prin sintagma „109-114, art. 115 alin. (1)-(3)”.

Art. VI. – Poziția 28 din anexa la Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.181–184, art.595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la coloana 2, sintagma „Agenția Relații Funciare și Cadastru” se substituie prin sintagma „Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie”;

la coloana 3, sintagma „și relații funciare” se substituie prin sintagma „, relații funciare și cadastru”.

Art. VII. – Guvernul, în termen de 2 luni:

va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

va crea Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodeziei.

Președintele Parlamentului

N o t a i n f o r m a t i v ă

la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Conform hotărîrii Guvernului nr. 383 din 12.05.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia se propune operarea modificărilor și completărilor la un set de legi care va avea ca scop crearea Inspectoratului de stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie.

Astfel, Legea nr.1247-XII din 22.12.1992 reglementează domeniul relațiilor funciare – conținutul, principiile de bază, sistemul republican de reglementare a regimului proprietății funciare, cadastrului funciar de stat, monitoringul funciar, atribuțiile, drepturile și obligațiile organelor pentru reglementarea regimului proprietății funciare.

Prezenta Lege a avut un scop concret de a asigura implementarea prevederilor Codului funciar, cât și a altor acte legislative și normative, adoptate de Parlament și Guvern privind reformarea relațiilor funciare, efectuarea reformei funciare și dezvoltarea pieții funciare, ceea ce a și fost realizat.

În prezent putem afirma că împrăștierea țăranilor cu pământ, autentificarea lor în drepturi și crearea pieții funciare s-a realizat. Tranzacțiile cu pământul au devenit o practică de toate zilele.

Necesită o atenție deosebită lucrările reglementării regimului proprietății funciare, de organizare a teritoriului, de proiectare a plantațiilor multianuale și a culturilor bacifere, cadastrului funciar de stat, monitoringului funciar, cât și problemei efectuării controlului de stat în domeniul relațiilor funciare atât de către organele autorității administrației publice locale, cât și de cele centrale.

În conformitate cu prevederile Codului funciar în vigoare, controlul de stat asupra folosirii și protecției terenurilor îl exercită Guvernul și autoritățile administrației publice locale.

La nivel central, nu este creat Inspectoratul în domeniul relațiilor funciare și geodeziei din imperfecțiunea legislației în vigoare. La nivel local controlul asupra utilizării raționale a terenurilor, schimbării destinației terenurilor nu se efectuează din lipsa de mijloace financiare și a specialiștilor calificați.

Aceasta vădit o arată rezultatele controlului efectuat în ultimii ani conform dispoziției Guvernului, de specialiștii grupului de lucru din cadrul Agenției, în comun cu participarea specialiștilor ministerelor interesate în cadrul căruia au fost depistate în total 828 cazuri de construcții capitale, efectuate pe terenurile agricole cu suprafața de 199,73 ha.

Ca rezultat, n-au fost compensate, conform prevederilor Legii nr.1308 din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare – cumpărare a pământului, pierderile agricole în sumă de 184,7 mil. lei.

Menționăm, că în 23 ani de independență a Republicii Moldova, de către autoritățile administrației publice locale, care conform atribuțiilor sale în conformitate cu prevederile art.9 și 10 al Codului Funciar, nu au întocmit nici un proces-verbal

privind schimbarea ilicită a destinației terenurilor sau a utilizării iraționale a terenurilor după modul de folosință.

Autorii proiectului propun modificarea art. 115-118 al Legii nr. Nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 „Codul contravențional al Republicii Moldova”(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art. 15), care optează pentru transferul unor funcții ce țin de proiectare, organizare a teritoriului din competența Ministerului Mediului care nu sunt folosite de Inspectoratul Ecologic la întocmirea proceselor - verbale la Inspectoratul în domeniul relațiilor funciare și geodeziei pe lângă Agenție.

Utilizarea rațională a resurselor funciare de către deținătorii de terenuri reprezintă o problemă social-principală din cadrul strategiei politicii de stat în domeniul economiei țării.

Totodată menționăm că, de la aprobarea Legii nr.1247-XI1 din 22.12.1992 și pînă în prezent în Republică au fost efectuate lucrări cadastrale privind elaborarea proiectelor de organizare și consolidare a terenurilor agricole, identificarea, inventarierea cantitativă și calitativă, elaborarea planurilor cadastrale sau geometrice ale terenurilor cu destinație agricolă, proprietate publică a statului și înregistrarea acestora în Registrul bunurilor imobile, delimitarea terenurilor proprietate publică întru realizarea prevederilor Legii nr. 91-XVI din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, efectuarea cercetărilor pedologice întru aprecierea fertilității (bonității) solurilor pentru impozitarea terenurilor, cît și altor lucrări care au dat posibilitate proprietarilor de terenuri la folosirea lor mai eficientă.

Prin Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător efectuarea controlului de stat în domeniul relațiilor funciare este pus în sarcina Agenției Relații Funciare și Cadastru. Conform proiectului înaintat urmează a fi operate modificări și includerea Inspectoratului în domeniul relațiilor funciare și geodeziei pe lângă Agenție.

Din aceste considerente în Legile nr. 1247-XI1 din 22.12.1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, și Legii nr. 1543 din 28.02.1998 cadastrul bunurilor imobile se propune de a fi modificată și completată cu articole noi, unde sunt stipulate atribuțiile și drepturile Inspectoratului în domeniul relațiilor funciare și geodeziei atît în domeniul relațiilor funciare cît și a cadastrului bunurilor imobile, responsabili de exercitarea controlului de stat la diferite domenii, modul de exercitare a controlului în domeniul reglementării regimului proprietății funciare, cadastrului funciar de stat și monitoringului funciar, prevăzut și de articolul 88 ale Codului funciar.

Codul funciar în vigoare prevede că Controlul de stat în domeniul relațiilor funciare este exercitat de către Guvern și de către autoritățile administrației publice locale.

La fel sunt propuse unele modificări la art. 9 și 10 al Codului Funciar, unde specialiștii pentru reglementarea regimului proprietății funciare de nivelul I și II să monitorizeze situația privind utilizarea rațională a terenurilor, de fapt care execută această funcție prin întocmirea anuală a dărilor de seamă funciară și le prezintă Agenției în modul stabilit.

Deci, de Guvern – prin intermediul Inspectoratului în domeniul relațiilor funciare și geodeziei ale Agenției Relații Funciare și Cadastru. Proiectul Hotărîrii Guvernului privind crearea acestui Inspectorat este prezentat Guvernului pentru examinare și aprobare în modul stabilit.

Prin suportul autorităților administrației publice locale:

- de nivelul I, prin intermediul inginerilor pentru reglementarea regimului proprietății funciare.

- de nivelul II, prin intermediul Serviciului relații funciare și cadastru al Consiliului raional/ municipal și UTA Găgăuzia (Gagauz-Yeri).

Organele abilitate cu funcția de controlul de stat sunt în drept să organizeze controale a tuturor deținătorilor de terenuri, agenților economici, persoanelor fizice și juridice cu participarea în caz de necesitate și a reprezentanților autorităților administrației publice centrale de specialitate.

În cazul în care în rezultatul efectuării controlului de stat au fost depistate încălcări ale actelor legislative și normative în domeniul relațiilor funciare, materialele respective se va elabora și prezenta pentru examinare și lichidarea neconformităților depistate organelor de resort.

Este de menționat că, de către Ministerul Finanțelor a fost aprobat efectivul-limită al Inspectoratului în număr de 80 unități, cu un fond anual de retribuire a muncii conform prevederilor legislației în vigoare (pentru anul 2014 în buget au fost prevăzute 8 500 mii lei).

Director general

Anatolie Ghilaș